

Projekt ENRICH

- współpraca europejska wokół utworzenia wirtualnego środowiska badań i prezentacji historycznego dziedzictwa kulturowego**

Grażyna Piotrowicz

<http://www.bu.uni.wroc.pl/>

- Wprowadzenie
- Projekt ENRICH
 - Główne cele
 - Uczestnicy
 - Przesłanki dla realizacji
 - Opis planowanych działań
 - Pakiety zadań
 - Plan implementacji i stan zaawansowania prac
 - Aktualny sposób współpracy BCUWr i Manuscriptorium

- Procesy, które spowodowały wzrost masy krytycznej zdigitalizowanego materiału dotyczącego dziedzictwa wiążą się z powstawaniem i rozwojem bibliotek cyfrowych.
- Analizując proces powstawania bibliotek cyfrowych z perspektywy czasowej i w kontekście europejskim - można wyodrębnić w nim kilka okresów:

- Pierwszy, przypadający na lata 1998 – 2002, identyfikuje pierwszą generację bibliotek cyfrowych i pokrywa się z inicjatywą DELOS, sfinansowaną przez 5. PR;
- Drugi, który obejmował lata 2002-2006 i pokrywa się z 6. PR;
- Trzeci, który obejmował programy mające tworzyć rzeczywiste biblioteki cyfrowe w Europie pokrywał się z projektami sfinansowanymi w ramach FP6 (2005), FP7 (2007) i eContentPlus Programme (2005-2008);
- Rozpoczęcie inicjatywy i2010 dla Europejskiej Biblioteki Cyfrowej jest częścią ostatniej fali innowacji bibliotek cyfrowych.

- Prace rozwojowe podejmowane w ramach inicjatywy i2010 są wielowymiarowym procesem ze składnikiem innowacji zanurzonym w dyskurs toczący się wokół dziedzictwa kulturowego i ról oraz kompetencji instytucji kultury gromadzących zbiory, w odniesieniu do (coraz bardziej cyfrowego) dziedzictwa.
- Rozpoczęcie inicjatywy i2010 dla Europejskiej Biblioteki Cyfrowej położyło nowy akcent na problemy wyrastające z digitalizacji i transformacji historycznego dziedzictwa w treści cyfrowe.

- Dane ogólne

- Projekt ENRICH (*European Networking Resources and Information concerning Cultural Heritage*)
- Projekt celowy (o charakterze agregacyjnym)
- Czas trwania: 1.12.2007 - 30. 11.2009
- Finansowanie: Program eContent*Plus*
- Uczestnicy: 18 instytucji z 12 krajów Europy
- Wpisuje się w założenia Programu eContent*Plus* oraz działania innowacyjne *inicjatywy i2010*

- utworzenie wirtualnego środowiska badawczego przeznaczonego do pracy nad historycznym dziedzictwem kulturowym ;
- adaptacja istniejącej platformy Manuscriptorium do udostępniania, wykorzystania i harvestingu danych ze zdigitalizowanych materiałów historycznych przechowywanych przez biblioteki, muzea i archiwa;

- adaptacja istniejącej platformy Manuscriptorium, umożliwiająca wzajemną współpracę systemów istniejących u poszczególnych partnerów projektu ;
- implementacja wielojęzycznych ontologii, umożliwiająca wyszukiwanie danych w językach lokalnych, ich pobieranie w językach źródłowych, indywidualne indeksowanie oraz tworzenie osobistych kolekcji i prezentacji.

Projekt ENRICH

Uczestnicy

- Konsorcjum ENRICH składa się z 18 partnerów, pochodzących z 12 państw Europy. Wyróżnia się wśród nich partnerów odpowiedzialnych za aspekty techniczne oraz partnerów odpowiedzialnych za dostarczenie treści, przy czym część z nich występuje w podwójnej roli.
- Koordynatorem całego projektu jest Biblioteka Narodowa Republiki Czeskiej, koordynatorem technicznym jest AiP Beroun Ltd., a sprawy administracyjne wspiera Cross Czech Prague, a.s.
- Z Polski uczestniczą w projekcie Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu oraz Poznańskie Centrum Sieciowo-Komputerowe.

- Portal TEL udostępniał repozytoria bibliotek narodowych, a nie repozytoria lokalne;
- TEL jak i TELplus są inicjatywami horyzontalnymi;
- Projekt ENRICH to przedsięwzięcie o podejściu wertykalnym, które wielu typom instytucji kultury pozwoli zintegrować swe repozytoria w ramach TEL;
- ENRICH umożliwi ciągłe dołączanie metadanych i danych obrazowych pochodzących z rozproszonych zasobów do wspólnej platformy z ujednoliconym interfejsem, który w czasie rzeczywistym będzie współdziałał ze zdalnymi źródłami danych;
- Raport nt. Aktywności Badawczej Europejskich Bibliotek Narodowych w Dziedzinie Dziedzictwa Kulturowego oraz Technologii Komputerowych i Informacyjnych, stanowiący rezultat projektu TEL-ME-MOR.

- zapewnienie ciągłego dostępu do zdigitalizowanych dokumentów historycznego dziedzictwa kulturowego;
- utworzenie wirtualnego środowiska badawczego przeznaczonego do pracy nad manuskryptami, inkunabułami, starodrukami oraz innymi dokumentami historycznymi, które zostanie bezpośrednio podłączone do TEL;
- określenie warunków dla zintegrowania pod interfejsem biblioteki cyfrowej Manuscriptorium istniejących, lecz rozproszonych, treści cyfrowych poprzez wzbogacanie metadanych oraz koordynację pomiędzy heterogenicznymi metadanymi i standardami danych;

Projekt ENRICH

Opis planowanych działań

- utworzenie nowej, prototypowej i równoległej platformy Manuscriptorium (tzw. klonu Manuscriptorium), by testować na niej nowe narzędzia do harvestingu zdalnych danych;
- testowanie nowoczesnych narzędzi do automatycznego tłumaczenia metadanych i wielojęzycznych wyszukiwarek;
- zintegrowanie różnych typów reprezentacji dziedzictwa kulturowego (rekordy z opisami katalogowymi, obrazy cyfrowe, ustrukturyzowane pełne teksty, dokumenty audialne itp.);
- opracowanie specjalnych procedur integracyjnych i specjalnych narzędzi online dla automatycznego przepływu informacji;
- stworzenie narzędzi, które pomogą użytkownikom tworzyć własne dokumenty i osobiste biblioteki cyfrowe.

Projekt ENRICH

Pakiety zadań

Projekt ENRICH realizowany jest w ramach 8 pakietów zadań:

(WP1): Zarządzanie projektem:

- 1.1 Kierowanie techniczne,
- 1.2 Administrowanie projektem i monitorowanie zasobów;
- 1.3 Koordynacja finansowa;
- 1.4 Koordynacja administracyjna;
- 1.5 Zapewnienie jakości.

(WP2): Przygotowanie do implementacji systemu i rozszerzania treści:

- 2.1 Badanie dostępności zdigitalizowanych manuskryptów i innych materiałów historycznych;
- 2.2 Warsztaty partnerów technicznych oraz partnerów odpowiedzialnych za treści;
- 2.3 Dialog w celu przygotowania technicznych warunków do komunikacji wewnątrz systemu;
- 2.4 Definicja standardów i rozwój metadanych

(WP3): Standaryzacja wspólnie użytkowanych metadanych:

- 3.1 Konwersja między platformami do opisu manuskryptów TEI P4 i TEI P5;
- 3.2 Implementacja harwestera OAI-PMH do Manuscriptorium;
- 3.3 Rozszerzenie wewnętrznego środowiska Manuscriptorium przez implementację konteneryzacji METS dla systemu Manuscriptorium;
- 3.4 Poprawa i uogólnienie wykorzystania UNICODu w Manuscriptorium

(WP4): Personalizacja użytkownika:

- 4.1 Analiza potrzeb typowych użytkowników końcowych, w odniesieniu do implementacji wspólnych kolekcji do Manuscriptorium;
- 4.2 Tworzenie indywidualnych kolekcji dla użytkowników końcowych;
- 4.3 Tworzenie wirtualnych dokumentów dla celów badawczych i edukacyjnych;
- 4.4 Ocena zdolności wyszukiwania bibliograficznego w Manuscriptorium;
- 4.5 Implementacja możliwości głębokiego wyszukiwania we wszystkich metadanych oraz danych tekstowych: poprawa jakości wyszukiwania zarówno w metadanych, jak i w pełnych tekstach.

(WP5): Personalizacja dla dostawców:

- 5.1 Narzędzia online do strukturyzacji istniejących metadanych i danych związanych z manuskryptami;
- 5.2 Analiza i rozwój narzędzi do wykorzystania wielkich zewnętrznych zbiorów danych;
- 5.3 Pilotażowa implementacja wielkich zbiorów danych dostarczonych do struktur Manuscriptorium przez wybranych partnerów;
- 5.4 Integracja zewnętrznych danych w Manuscriptorium.

(WP6): Wielojęzyczny, przyjazny dla użytkownika dostęp:

- 6.1 Rozwój dostępu wielojęzycznego;
- 6.2 Zaprojektowanie i wykorzystanie Arkusza Stylów Przekładu;
- 6.3 Implementacja VICODI.

(WP7): Ocena, testowanie i walidacja:

- 7.1 Zdefiniowanie strategii oceny;
- 7.2 Testowanie i ocenianie dostępności, użyteczności oraz zdolności adaptacyjnych rozwiniętych aplikacji;

(WP8): Rozpowszechnianie i eksploatacja:

- 8.1 Przygotowanie planu rozpowszechniania;
- 8.2 Materiały reklamowe;
- 8.3 Aktualizacja i utrzymywanie strony domowej;
- 8.4 Przygotowanie planu eksploatacji;
- 8.5 Zorganizowanie konferencji końcowej.

Plan prac jest podzielony na cztery główne obszary:

1. Przygotowanie do implementacji systemu i poszerzania treści.
2. Opracowanie rozwiązań technicznych lub modyfikacja i implementacja.
3. Walidacja i ocena.
4. Rozpowszechnianie i eksploatacja.

Ad. 1. Przygotowanie do implementacji systemu i poszerzania treści.

- Ta część projektu jest realizowana w ramach pakietu WP2 (zadania 2.1 do 2.4 są na ukończeniu).

Ad. 2 Opracowanie rozwiązań technicznych lub modyfikacja i implementacja.

- W oparciu o rezultaty WP2 grupa techniczna ma przeprowadzić szereg modyfikacji mających spełniać wymagania partnerów dostarczających treści oraz pozwolić na pełne działanie i wzajemną współpracę wszystkich zaprojektowanych składników systemu. Techniczna część projektu składa się z WP3, WP4, WP5, WP6 (początkowe zadania w ramach wymienionych pakietów są zrealizowane lub na ukończeniu; pozostałe w przygotowaniu).

Ad. 3 Walidacja i ocena.

- Prace dotyczące oceny, testowania i walidacji prowadzone są w ramach WP7. Zadanie 7.1 dotyczące zdefiniowania strategii oceny zostało wykonane, gdyż opracowano *Metodologię Testowania i Walidacji e-Aplikacji*,

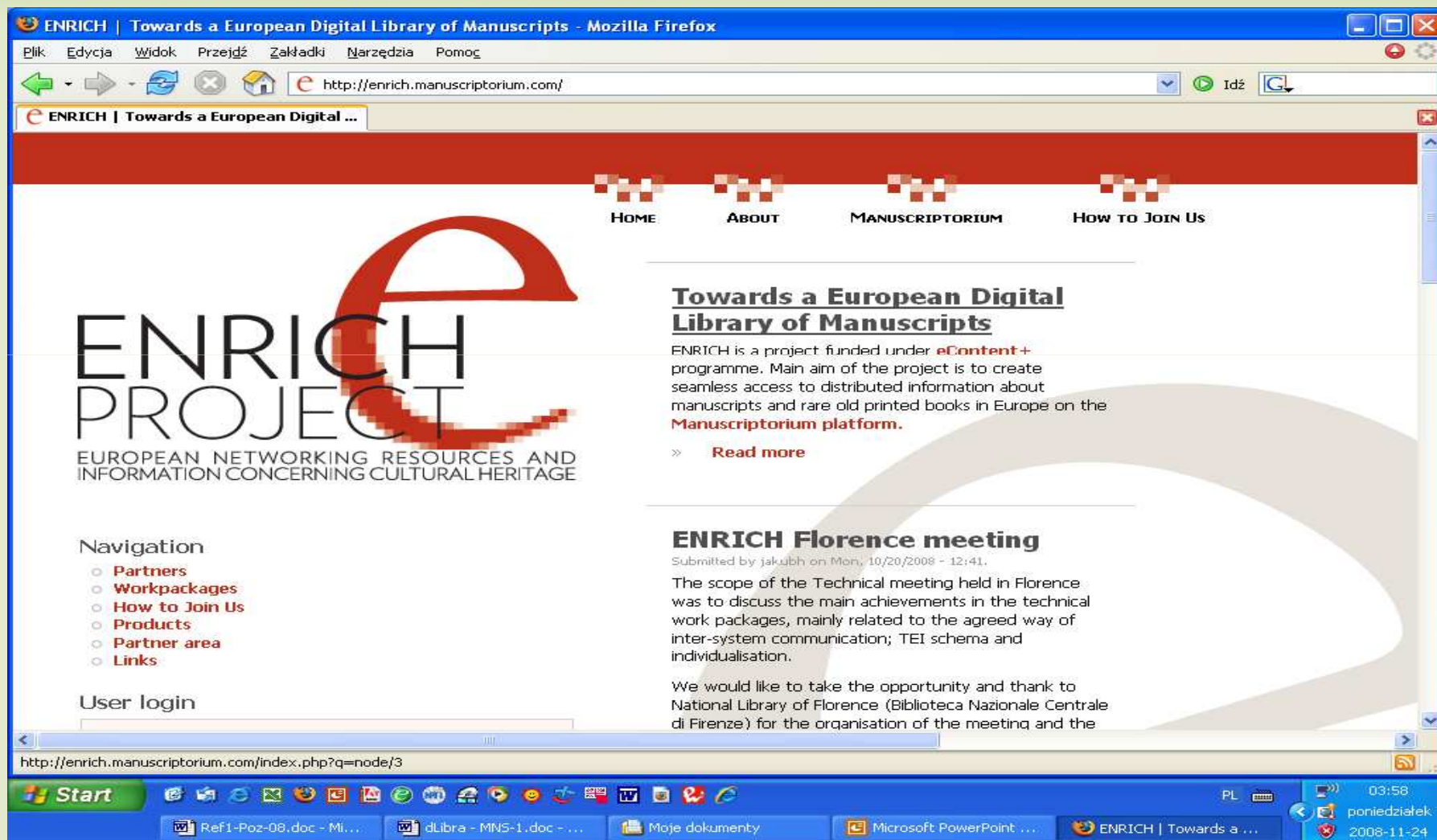
Ad. 4 Rozpowszechnianie i eksploatacja.

- Prace tego typu prowadzone są w obrębie WP8. Do chwili obecnej opracowane zostały: Plan rozpowszechniania informacji o projekcie, Projekt wizualizacji i prezentacji projektu, Witryna internetowa poświęcona projektowi (<http://enrich.manuscriptorium.com>). Ponadto, opracowano podstawowe informacje nt. projektu, z przeznaczeniem do opublikowania w prasie i rozpowszechniania innymi kanałami przekazu. Przygotowano także ulotkę w języku angielskim nt. Projektu ENRICH, która po przetłumaczeniu na języki lokalne może być wykorzystywana do celów promocyjnych. Część partnerów zorganizowała już warsztaty i/lub konferencje poświęcone projektowi.

Projekt ENRICH

Witryna internetowa

Pomiędzy BCUWr i Manuscriptorium istnieją różnice dotyczące:

- używanych formatów metadanych (ENRICH – MASTER, dLibra – Dublin Core) oraz
- formatów obiektów cyfrowych w bibliotece (ENRICH – pliki graficzne w formacie JPG, dLibra pliki w formacie DJVU z OCR)

PCSS stworzył narzędzia umożliwiające współpracę:

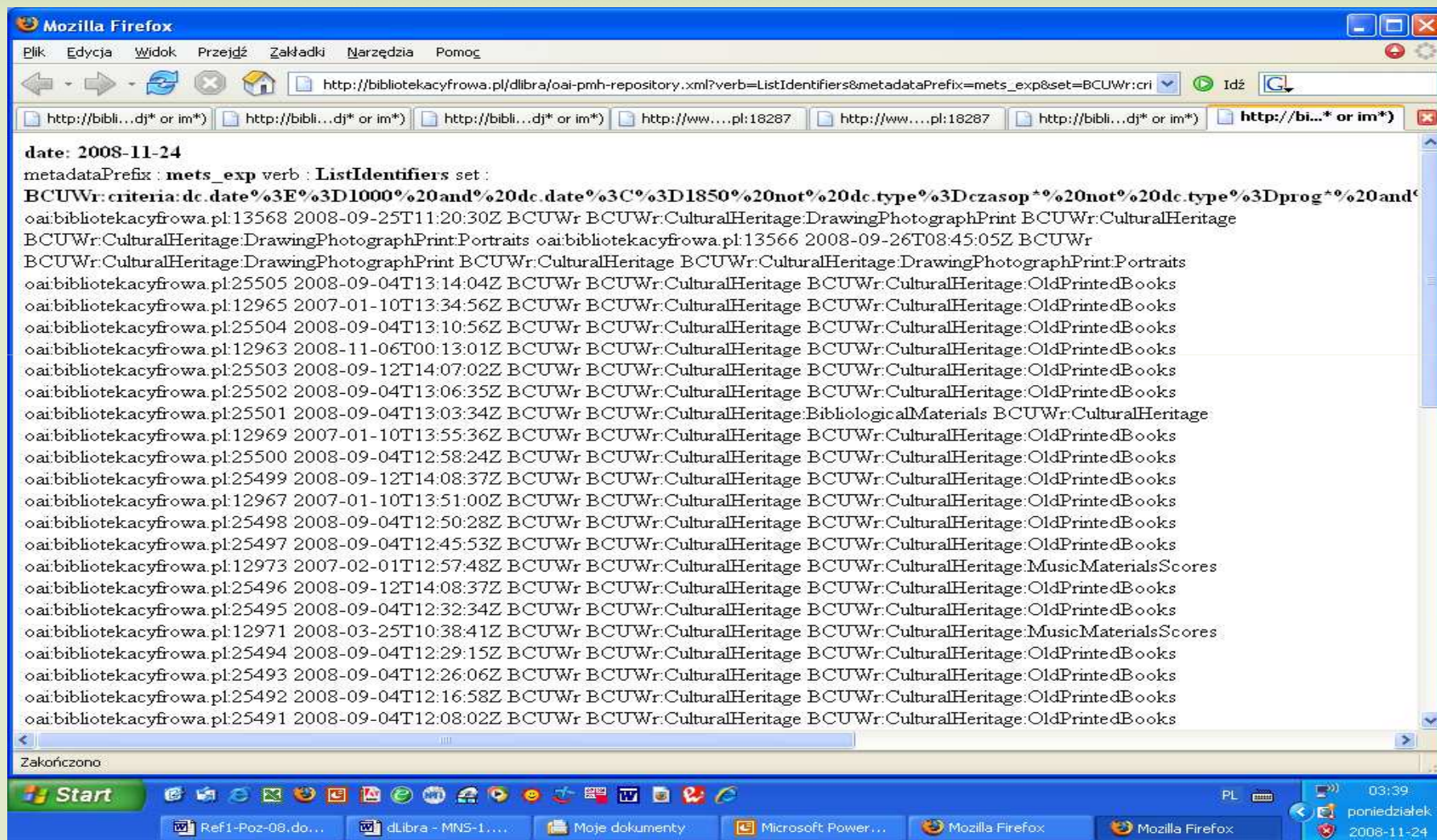
- dynamiczne zbiory rekordów OAI-PMH;
- oryginalny schemat Dublin Core „opakowany” został w schemat METS (W formacie tym oprócz samych metadanych typu tytuł, autor, rok wydania itd. zawarte są też informacje opisujące poszczególne pliki publikacji)
- stworzono konwerter, który przekształca pliki DJVU, używane w BCUWr., na pliki JPG.

(Po otrzymaniu żądania danej publikacji - konwerter tworzy niejako „w locie” potrzebne pliki graficzne, a odnośniki do nich umieszcza w przygotowanym pliku METS. Wszystkie informacje o publikacji są widoczne, po wybraniu podglądu źródła strony.)

Projekt ENRICH

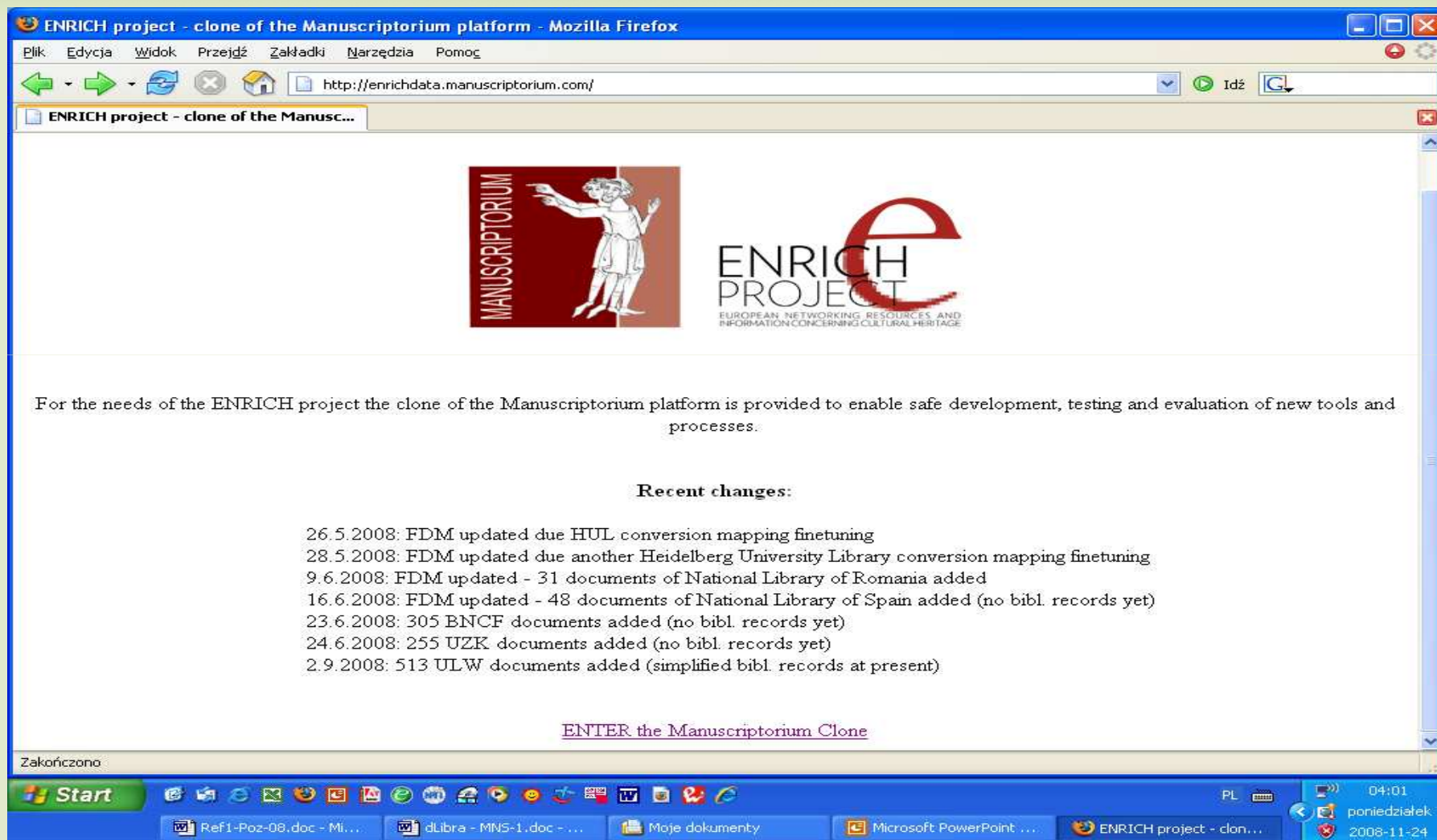
Dynamiczny zbiór w Manusc.

Projekt ENRICH

Klon Manuscriptorium

Projekt ENRICH

Klon Manuscriptorium

Manuscriptorium: Virtual research environment for the sphere of historical resources - Mozilla Firefox

Plik Edycja Wzrost Przejdz Zakladki Narzedzia Pomoc

http://enrichdata.manuscriptorium.com/Manuscriptorium/engine/manuscriptorium.cgi

Manuscriptorium: Virtual research en...

Manuscriptorium
Building virtual research environment for the sphere of historical resources

Home | About | For Users | For Partners | Licences | Download | Connectivity

Registered User | Search

Open Catalogue of Historical Resources | **Search Results** | Detail of Record

Search results

Found 513 records.

Previous Page | **1** 2 3 4 5 6 7 8 9 | Next Page | New Search

- Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu, 2869 I**
Title: Historia drukarni krakowskich od zaprowadzenia druków do tego Miasta do czasów naszych **Author:** Bandtkie, Jerzy Samuel (1768-1835)
- Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu, 321299**
Title: Aethiopissa Tragico Comoedia Nova, ex Historia Aethiopica Heliodori Episcopi Tricensis. **Author:** Scholvin, Johannes
- Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu, 509729**
Title: Matthiae Machneri Jaurani & [et] Marthae Schultesiae Nuptiae, Vratislaviae A. MDCXXXI. IV KL. August. celebr. **Author:**
- Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu, 41160 I**
Title: Historia Biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie **Author:** Bandtkie, Jerzy Samuel (1768-1835)
- Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu, 50582 Muz.**
Title: Salmi a cinque, trè voci, e due violini [...] opera quinta. **Author:** Legrenzi, Giovanni (1626-1690)
- Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu, 50086 Muz.**

Zakończono

Start

Ref1-Poz-08.doc - Mi... dLibra - MNS-1.doc - ... Moje dokumenty Microsoft PowerPoint ... Manuscriptorium: Virt...

PL 04:06
poniedziałek
2008-11-24

Projekt ENRICH

Manuscriptorium clone

Manuscriptorium: Virtual research environment for the sphere of historical resources - Mozilla Firefox

Plik Edycja Wzrost Przejść Zakładki Narzędzia Pomoc

http://enrichdata.manuscriptorium.com/Manuscriptorium/engine/manuscriptorium.cgi

Manuscriptorium: Virtual research en...

Country Poland

Settlement **Wrocław**

Repository **Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu**

Shelf-mark 2869 I

Heading

Title Historia drukarni krakowskich od zaprowadzenia druków do tego Miasta do czasów naszych

Author Bandtkie, Jerzy Samuel (1768-1835)

Date of Origin 1815

Additional

Additional information

Surrogates Alternate digital copy in its original digital repository: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/dlibra/docmetadata?id=oa:bibliotekacyfrowa.pl:10158>

Record 1 of 513.
[Previous](#) | [Next](#) | [List](#)

Simple Search Form

Settlement ? Biblioteka Uniwersytecka WROCLAV Index ?

Repository ? 'Biblioteka*' 'Biblioteka*' 'Biblioteka*' Index ?

Zakończono

Start

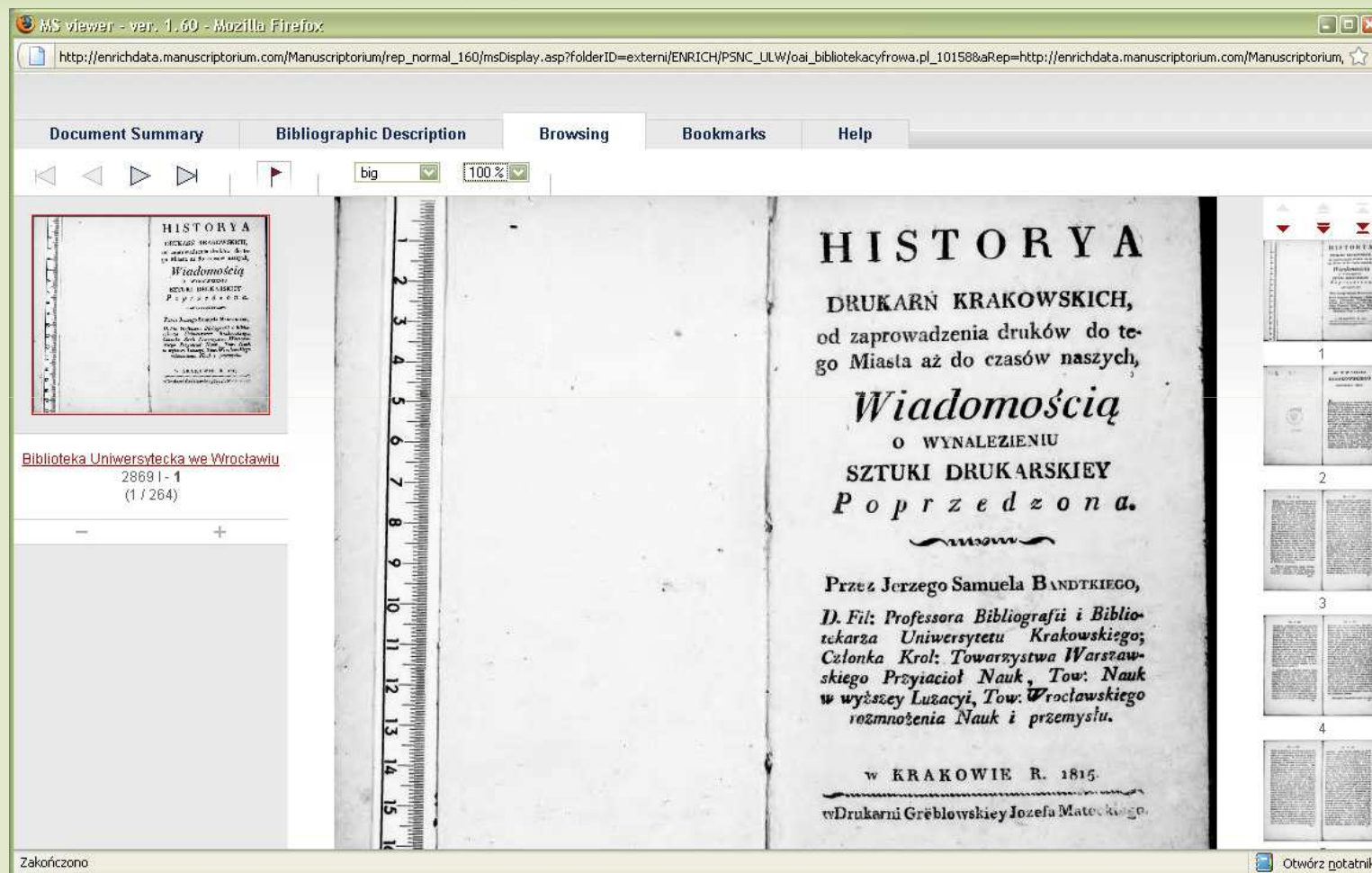
Ref1-Poz-08.doc - Mi... dLibra - MNS-1.doc - ... Moje dokumenty Microsoft PowerPoint ... Manuscriptorium: Virt...

PL 04:09
poniedziałek
2008-11-24

Projekt ENRICH

Prezentacja na szeroką skalę

<http://enrichdata.manuscriptorium.com/>

Z myślą o dołączaniu się nowych instytucji - w ramach projektu ENRICH stworzono dwie formy możliwej współpracy:

- jako „partner stowarzyszony”, który prezentuje swoje zbiory poprzez platformę Manuscriptorium;
- w oparciu o tzw. „linking partnership”, polegający na wzajemnej prezentacji hiperlinków do swych stron domowych.

Projekt ENRICH

Zaproszenie do współpracy

Spośród polskich instytucji posiadających biblioteki cyfrowe oparte na oprogramowaniu dLibra współpracę z Projektem ENRICH na zasadzie partnerów stowarzyszonych podjęły już (stan na listopad 2008 r.):

- Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu;
- Biblioteka Uniwersytecka w Zielonej Górze.

Do współpracy zachęcamy następne instytucje.

Dziękuję za uwagę

Grażyna Piotrowicz

<http://www.bu.uni.wroc.pl/>

